

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ

Бойчук Н.Я.

ст. викладач ФММ НТУУ «КПІ»

Шевчук О.А.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У даній статті розглянуто стан інноваційної діяльності, джерела фінансування технологічних інновацій та основні проблеми розвитку і фінансування даної сфери.

Ключові слова: інновація, інноваційна діяльність, джерела фінансування технологічних інновацій.

Вступ. Залучення інноваційних складових у процесі розвитку підприємств є фактором, що відкриває нові можливості у їх діяльності. Розгляду даної теми присвячені роботи таких авторів: О.І.Амоша, С.Й.Вовканича, М.І.Яворського, А.М.Гуржій, Я.А.Жаліло, А.І.Сухоруков та Я.В.Белінської. Вивченню та дослідженню проблем інноваційної діяльності в Україні присвячуються праці багатьох науковців. Аналіз результатів цих наукових досліджень показує, що стан, проблеми та джерела фінансування інноваційної діяльності є актуальними аспектами на сьогоднішній день, але вони потребують постійного дослідження, особливо зараз, коли Україна проголосила курс на інвестиційно-інноваційний розвиток. У зв'язку з динамічною глобалізацією економіки, перед багатьма країнами постають проблеми пошуку шляхів забезпечення конкурентоспроможності у глобальному масштабі. Активність інноваційної сфери набула рис вирішального чинника забезпечення високих показників економічного росту та забезпечення конкурентоспроможності економіки. Реалізація інноваційної моделі розвитку економіки на практиці, а також реалізація та успіх інноваційних проектів та програм можливі лише за умови належного фінансування інноваційної діяльності. Проте не всі підприємницькі структури мають достатню кількість власних коштів, що потребує залучення їх з інших джерел. Це зумовлює актуальність розгляду особливостей інноваційної діяльності в Україні.

Постановка задачі. Метою роботи є характеристика сучасного стану інноваційної діяльності в Україні, аналіз проблем її фінансування та виявлення чинників, що перешкоджають здійсненню інноваційної діяльності.

Результати дослідження. Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність», інноваціями вважаються новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та

якість виробництва і (або) соціальної сфери, а інноваційна діяльність - це діяльність, яка спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [1].

Інноваційний тип розвитку підприємства характеризується поширенням використання передових технологій у виробничому процесі і відповідною переорієнтацією на високотехнологічну продукцію, прогресивними організаційно-управлінськими рішеннями щодо мікро- та макроекономічних процесів розвитку.

Останнім часом актуальнішим стає розподіл країн відповідно до технологічної ознаки. Згідно з цим, Дж. Сакс виділив три групи країн: технологічні новатори, технологічні послідовники та технологічні аутсайтери. Україна у світі сприймається, на жаль, лише як представник останньої групи [2]. Стан інноваційної діяльності в Україні, в основному, визначають як кризовий та такий, що не відповідає сучасному рівню інноваційних процесів у промислово розвинених країнах [5].

До головних перешкод на шляху інноваційного розвитку підприємств України можна віднести: дефіцит фінансових ресурсів на наукові дослідження та інноваційну діяльність, недосконалість нормативно-правової системи регулювання та стимулювання і неготовність до предметної діяльності, невідповідність корпоративної структури України головним вимогам інноваційного розвитку та повільне формування сучасного масштабного ринку інноваційної продукції [9].

Згідно із чинним законодавством, фінансування інноваційного розвитку в Україні забезпечується наступними джерелами:

- кошти Державного бюджету України;
- кошти місцевих бюджетів та бюджету АРК;
- власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ;
- власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності;
- кошти фізичних і юридичних осіб;
- інші джерела, не заборонені законодавством України [1].

В Україні на наукову та науково-технічну діяльність має припадати 1,7% від ВВП [6], проте фактично цього не відбувається. Необхідно пам'ятати, що активізація інноваційного процесу неможлива без заохочення та ефективного використання новаторської розумової праці, що, в свою чергу, створює нові знання та новітні технології [4].

При дослідженні рівня інноваційного розвитку економіки особливу увагу звертають на показники діяльності промислової країни, оскільки саме промисловість є плацдармом формування інноваційної моделі розвитку і перебуває у тісному взаємозв'язку з іншими інституційними секторами економіки. Отже, і її інноваційний рівень тісно пов'язаний із загальним рівнем інновацій у суспільно-економічній системі [3]. Проте реальний економічний стан вітчизняної промисловості у контексті інноваційного

розвитку змушує говорити про нестабільність і непередбачуваність цього процесу [7]. Інноваційна активність загалом може визначатися кількістю промислових підприємств, що створюють або впроваджують різноманітну інноваційну продукцію. Найбільшу частку інновацій впроваджують підприємства авіабудування, медичної, суднобудівної, скляної, електротехнічної промисловості, хімічного, нафтового, сільськогосподарського машинобудування, металургії. Найпоширеніший напрям інноваційної діяльності – створення та впровадження нової продукції, тобто здійснення продуктивних інновацій.

Щодо малого інноваційного бізнесу, то в Україні він становить лише незначну частку всього малого підприємництва, що зумовлено тим, що ні центральними, ні регіональними структурами влади не приділяється належної уваги розвитку та дослідженню малих інноваційних підприємств [8].

Суттєвим недоліком системи національного регулювання розвитку інноваційної сфери є те, що вона не тільки не сприяє розширенню джерел фінансування розвитку інновацій, але й протидіє залученню небюджетних коштів й виключає можливість формування спеціальних, у тому числі відомчих, фондів фінансування інноваційних проектів та програм [9].

Головну роль у стимулюванні інноваційного розвитку промислових та інших підприємств України має відігравати держава, створюючи сприятливі умови для здійснення промисловими компаніями науково-дослідної діяльності, запроваджуючи різні види податкових і амортизаційних пільг.

На сьогодні антикризовим заходом для економіки України на шляху до її інноваційного розвитку, прориву є створення Національної інноваційної системи з обґрунтуванням обмеженої кількості галузевих пріоритетів, що враховують створений інвестиційний клімат, конкурентоздатність галузей господарства та можливості залучення в інноваційний процес як внутрішніх, так й зовнішніх інвестицій для досягнення поставлених цілей [10].

Одним із потужних засобів інноваційного розвитку економіки є державний фінансовий сектор України. За допомогою бюджетних коштів потрібно стимулювати таких виробників, які не можуть розвиватися та функціонувати самостійно за рахунок власних ресурсів, особливо це стосується суб'єктів інноваційної сфери. Держава повинна здійснювати фінансування інноваційних проектів, створювати пільгові умови для залучення інвестицій, вдосконалювати нормативно-правову базу.

Важливою складовою політики фінансового забезпечення інноваційного розвитку в Україні на сучасному етапі є податкова політика. У контексті утвердження інноваційної моделі економічних перетворень ефективною буде лише податкова політика, яка ґрунтуватиметься на таких засадах: максимальній узгодженості та взаємозалежності фінансової, інноваційної та податкової політики; активізації функціонування податкової системи у забезпеченні інноваційного розвитку економіки; застосуванні податкових пільг, пільгового кредитування інноваційних проектів та відповідної

амортизаційної політики і політики для стимулювання інноваційної діяльності.

Висновки. Україна проголосила курс на інвестиційно-інноваційний розвиток, однак фактично даний курс не реалізовується. Основними перешкодами розвитку інновацій є політична нестабільність, відсутність належної державної уваги інвестиційно-інноваційним процесам, недостатнє фінансування та відсутність сприятливих умов кредитування. Щоб домогтися суттєвих інноваційних зрушень в економіці, необхідно до цього процесу залучити інтелектуальний та вольовий потенціал нації. Перспективним є пошук шляхів подолання перешкод інноваційного розвитку і створення сприятливих умов для здійснення інноваційної діяльності.

Перелік посилань

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» №40-IV від 4 липня 2002 року. – www.zakon1.rada.gov.ua
2. Гец В.М., Семиноженко В.П. Інноваційні перспективи України. – Х.:Константа, 2006. – 272 с.
3. Данілов О.Д., Вдовиченко А.М. Структура інвестицій, інновацій та випуску промислової продукції в Україні // *Фінанси України*. – 2008. – №5. – С. 115-123.
4. Зянько В.В. Глобалізація та інноваційний процес: їхній взаємовплив // *Економіка України*. – 2006. – №2. – С.84-89.
5. Космидайло І.В. Проблеми інноваційного розвитку в Україні та шляхи їх вирішення // *Актуальні проблеми економіки*. – 2007. – №2(68). – С.20-27.
6. Федулова Л.І. Інноваційна економіка. – К.:Либідь, 2006. – 480 с.
7. Федулова Л.І. Перспективи інноваційно-технологічного розвитку промисловості України // *Економіка України*. – 2008. – №7. – С.24-36.
8. Ульяницька О.В. Вплив інвестиційної активності на розвиток інноваційних проектів // *Актуальні проблеми економіки*. – 2008. – №2(80). – С.36-41.
9. Давідов М.В. Шляхи організаційно-фінансового забезпечення інноваційного процесу на підприємствах України // *Актуальні проблеми економіки*.-2008.-№4(81).- С.130-134.
10. Кузьменко В.П. Від соціально-економічної політики Михайла Туган-Барановського до сучасної антикризової політики в Швеції й Австрії. – <http://iee.org.ua>

Бойчук Н.Я.

ст. преподаватель ФММ НТУУ «КПИ»

Шевчук О.А.

студентка ФММ НТУУ «КПИ»

ПРОБЛЕМЫ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

В данной статье рассмотрено состояние инновационной деятельности, источники финансирования технологических инноваций и основные проблемы развития и финансирования данной сферы.

Ключевые слова: инновация, инновационная деятельность, источники финансирования технологических инноваций.

Boychuk N.Y., Shevchuk O.A.

PROBLEMS OF INNOVATIVE ACTIVITY IN UKRAINE

The article considers the state of the innovation activity, the sources of the technological innovations financing and the major problems in development and financing of this sphere.

Keywords: innovation, innovative activity, sources of financing technological innovations.

Кириченко С.О.

старший викладач ФММ, НТУУ «КПІ»

Явтушенко О.С.

студентка ФММ, НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНСЬКІ СТАРТАПИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Підприємці, які планують розпочати бізнес постійно перебувають у пошуку фінансових ресурсів для своїх проєктів. Але знаходячись практично в рівних умовах, одні молоді компанії (стартапи) можуть побудувати бізнес і домогтися успіху, а іншим не вдається цього зробити.

Ключові слова: інвестиції, бізнес, стартапи, інвестори, підприємці, стартап-компанія, венчурні фонди, продукт, ринок, бізнес-модель.

Вступ: Стартап або стартап-компанія – компанія з короткою історією операційної діяльності. Як правило, такі компанії створені недавно, знаходяться на стадії розвитку або дослідження перспективних ринків.

Інвестиції - це грошові кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери, технології, машини, обладнання, кредити, будь-яке інше майно або майнові права, інтелектуальні цінності, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою одержання прибутку (доходу) і досягнення позитивного соціального ефекту. [5]

Розглянутій темі присвячені роботи таких авторів: О. Сорока, М. Зоненашвілі, Ю. Віровець, Ю. Сковороди та інших.

Інвестиційно – привабливий для інвестора стартап повинен мати:

– гарну ідею. Це має бути унікальний товар або послуга і велика кількість тих, хто готовий за них платити гроші.

– продуманий план розвитку компанії.

– стратегію виходу з інвестицій.

– сильну команду грамотних керівників. Це люди, які ефективно планують, використовують, створюють і виявляють інноваційні технології чи послуги.